

ผลการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนา
ความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย
THE EFFECT OF PROVIDING EXPERIENCES THROUGH FOLKTALES
FOR DEVELOPING LISTENING AND SPEAKING COMPETENCE
OF EARLY CHILDHOOD

¹วิภาทรงศิริ ลิงห์ชัย, ²นนทชนนปภพ ปาลินทร, ³อภิรดี ไชยกาล,
⁴ชลิลา บุขบงก์ และ ⁵จิตโสภณ โสหา
¹Wipasongsiri Singchai, ²Nontachanonpaphop Palinton
³Apiradee chaiyakan, ⁴Chalinla Boodsabong and ⁵Jidsopin Soha

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย
Ratchathani University, Thailand.

¹wpsirii@gmail.com

Received May 10, 2021; Revised July 12, 2021; Accepted August 25, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กนักเรียน ชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนบ้านโนนสังข์ อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำนวน 16 คน ใช้เวลาในการวิจัยรวม 4 สัปดาห์ ในวันจันทร์-วันศุกร์ วันละ 40 นาที เวลา

¹ นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

² อาจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

⁴ อาจารย์, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

⁵ อาจารย์, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชธานี

10.00-10.40 น. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จำนวน 20 แผน แบบประเมินทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยด้วยนิทานพื้นบ้าน และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบความแตกต่างด้วยค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างไม่อิสระต่อกัน (dependent-samples t-test analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถในการฟังและการพูดที่ได้รับการจัดประสบการณ์ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับสูง 2) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ หลังการจัดกิจกรรมมีความสามารถในการฟังและการพูดสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญ .01

คำสำคัญ : นิทาน; เด็กปฐมวัย; ความสามารถในการฟังและการพูด

Abstract

The objectives of this research were as the followings: 1) to study the effect of providing experiences through folktales for developing listening and speaking competence of early childhood; and 2) to compare speaking and listening competence of early childhood before and after providing experiences through folktales. The sample in this study was a group of 16 students aged between 5-6 years studying in kindergarten level 3 in the first semester of the 2020 academic year at Bannonsang School, Buached District, Surin Province. The school is under the supervision of Surin Primary Educational Service Area Office 3. The research period was 4 weeks, from Monday to Friday, between 10.00-10.40 a.m. The research tools included: 20 teaching plans and listening and speaking competence assessment form of early childhood through folktales. The statistic used in data analysis included mean, standard deviation and t-test (dependent-samples t-test analysis). The results of this research were as the followings. 1) The listening and speaking competence of early childhood that had been provided experiences through folktales were at high level in both overall and by aspect; 2) After providing experiences through folktales, the speaking and listening competence of early childhood were significantly higher than before the provision at the level of .01.

Keywords : Folktales, Early Childhood, Listening and Speaking Competence

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆระหว่างกัน ภาษามีความสำคัญต่อเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เพราะเด็กใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสดงความต้องการ ความรู้สึกนึกคิดและการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับผู้อื่น การส่งเสริมความสามารถทางภาษาจึงควรเริ่มตั้งแต่ในเด็กปฐมวัย เพราะเป็นวัยที่มีพัฒนาการทางภาษาเจริญงอกงามอย่างรวดเร็ว และเป็นพื้นฐานสำคัญของอารมณ์ สังคมและพัฒนาการทางสติปัญญา การพัฒนาความสามารถทางภาษาให้กับเด็กจำเป็นต้องพัฒนาทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนพร้อมกัน โดยเริ่มจากการฟังและการพูด ก่อนการอ่านและการเขียน ดังนั้นการส่งเสริมความสามารถทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัย ครูและผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ภาษาของเด็กปฐมวัย เพื่อให้สามารถส่งเสริมความสามารถทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัยทั้งในด้านการสื่อสารเพื่อแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกและจินตนาการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทางด้านสติปัญญาในระดับที่สูงขึ้น (อภิรดี ไชยกาล, 2560 : คำนำ)

เด็กเรียนรู้ภาษาตามลำดับขั้นพัฒนาการ เริ่มจากความคุ้นเคยจากการได้ยิน ได้ฟัง การพูดคุย สนทนา ทำให้พัฒนาการ ทางภาษาเจริญงอกงาม เด็กเริ่มเรียนจากภาษาง่ายๆ เรียนรู้การใช้คำศัพท์ด้วยการใช้ประโยค ครูสอนภาษาคนแรกของเด็กคือพ่อแม่ เสียงแรกที่เด็กได้ยินได้ฟังคือ เสียงจากพ่อแม่ การโต้ตอบของพ่อแม่ทำให้เด็กเรียนรู้ภาษา การพูดและสนทนากับเด็กคือการสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ (2540: 9-12) การเรียนรู้ภาษาเป็นสิ่งที่จำเป็นผู้เกี่ยวข้องควรจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้และการเรียนรู้ภาษาเป็นประเด็นที่ต้องพิจารณา นอกจากนั้นสิ่งที่ควรคำนึงถึงในการส่งเสริมทักษะทางภาษาให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อให้เกิดขึ้นอย่างเต็มศักยภาพของเด็ก เพราะสภาพแวดล้อมที่ดีและเหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นที่ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างดีเยี่ยมสำหรับเด็ก ดังนั้นการฟังการพูดจึงเป็นทักษะของพัฒนาการทางภาษาในเด็กปฐมวัย (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2550: 110) ที่สำคัญการจัดประสบการณ์ให้เด็กแต่ละวัยต้องจัดให้สอดคล้องกับอายุ ธรรมชาติและความต้องการของเด็ก ซึ่งมีความแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องจึงควรตระหนักถึงความสำคัญและจัดประสบการณ์เรียนรู้ทางภาษา ให้เหมาะสมกับเด็กในแต่ละวัย ซึ่งต้องอาศัยทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ซึ่งกล่าวว่า เด็กปฐมวัยอายุ 2-7 ปี จัดอยู่ในขั้นพัฒนาทางขั้นคิดก่อนปฏิบัติการ เด็กเรียนรู้ จากการกระทำโดยอาศัยสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพราะเด็กในวัยนี้ยังไม่พัฒนาถึงขั้นที่จะเข้าใจ เรื่องที่เป็นนามธรรมได้ต้องอาศัยสื่อที่เป็นรูปธรรม การพัฒนาความสามารถทางภาษาและการสื่อสารของเด็กนอกจากพัฒนาทางด้านร่างกาย

อารมณ์ สังคมและการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการสื่อสารเบื้องต้นจะส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีและรวดเร็วที่สุด การที่จะพัฒนาเด็กทุกๆด้านจำเป็นต้องมีภาษาเพื่อการสื่อสารที่จะเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ ทั้งกระบวนการ คือความเข้าใจ การรับรู้และการแสดงออกทางภาษาซึ่งเป็นสิ่งสำคัญจำเป็นที่เด็กจะต้องได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการในทักษะในทุกๆด้านโดยใช้ภาษาเป็นสื่อกลางนั่นเองกระบวนการพัฒนาการสื่อสารของเด็กนอกจากจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหรือเงื่อนไข ภายในตัวเด็ก ได้แก่ ระดับสติปัญญา ความสามารถในการเรียนรู้หรือข้อจำกัดภายในตัวเองและยังขึ้นอยู่กับองค์ประกอบภายนอก ได้แก่ อิทธิพลของสิ่งแวดล้อม การจัดประสบการณ์ กระบวนการฝึกหัดที่ต้องอาศัยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับลักษณะของเด็ก รวมทั้งเทคนิคและวิธีการให้ส่งเสริมเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เด็กเกิดการตอบสนองต่อการฝึก (วรรณภา ทารชุมพล, 2530:1-2)

สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2552) ได้รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย ปี 2549 ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาการเรียนรู้เด็กปฐมวัยในด้าน กระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างขาดคุณภาพ โดยเฉพาะสำหรับการพัฒนาเด็กอายุ 3-5 ปี ยังขาดคุณภาพในเรื่องวิธีการเรียนรู้ของเด็ก จิตวิทยาและพัฒนาการของเด็กโดยการให้เด็กท่องจำอย่างเดียว ไม่ส่งเสริมให้เด็กใช้ความคิดจัดหลักสูตรที่ตายตัวไม่ให้อิสระในการแสดงออก ให้นั่งเงียบๆ และเร่งสอนอ่านเขียน คิดเลขเพื่อสอบเข้าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขาดกระบวนการผลิตบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง เช่น นักจิตวิทยา ครูด้านการศึกษาปฐมวัย และผู้เลี้ยงดูเด็กที่มีความสามารถในการพัฒนาเด็กปฐมวัย และการเรียนการสอนปฐมวัยดำเนินการโดยปราศจากความเข้าใจปรัชญาพื้นฐานโดยเฉพาะเรื่องสิทธิเด็กและขาดการกระตุ้นให้มีการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ปฐมวัย

การสำรวจพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอายุต่ำกว่า 5 ปีของกรมอนามัย ปี 2547 (กระทรวงสาธารณสุข, 2547) พบว่าเด็กไทยมีพัฒนาการตามวัยร้อยละ 70 และร้อยละ 30 มีพัฒนาการล่าช้าผิดปกติ ส่วนใหญ่ล่าช้าด้านภาษามากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 16 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการสื่อสารความเข้าใจและมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการในการเรียนรู้ด้านอื่นๆ และการวิจัยในด้านการเลี้ยงดูเด็กของพ่อแม่ที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร 400 คน ในปีเดียวกันพบว่า แม่ร้อยละ 50 เน้นการพัฒนาสมองของบุตร และแม่ร้อยละ 46 หรือเพียง 1 ใน 4 คนเท่านั้นที่เน้นการสอนพูดและการฟังด้วยนิทานหรืออ่านนิทานให้ลูกฟัง งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองส่วนใหญ่เน้นพัฒนาการโดยมาส่งเสริมประสบการณ์ทางภาษา ความสามารถในการสื่อสารสามารถพัฒนาได้ตั้งแต่เด็กปฐมวัยและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะการสนทนาโต้ตอบ การเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์และการสร้างสัญลักษณ์ เพราะเด็กปฐมวัยเป็นวัยที่มีความอยากรู้อยากเห็น ช่างซักช่างถาม ช่างจดจำ พยายามที่จะ

ฝึกพูดออกเสียงให้ชัดเจนเพื่อสื่อสารความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด การพูดคุยหรือเล่าเรื่องถึงสิ่งต่างๆที่พบเจอในชีวิตประจำวัน รวมทั้งต้องการถ่ายทอดความคิดให้ผู้อื่นรับรู้ผ่านการสร้างสัญลักษณ์ (Dodge and Bickart, 1998) แต่การเรียนรู้ภาษาของเด็กในปัจจุบันพบว่าครูไม่เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้และใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างมีความหมาย ทั้งนี้เนื่องจากครูให้ความสำคัญกับสาระทางภาษา ทำให้การเรียนการสอนไม่น่าสนใจ ไม่เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก เมื่อเด็กใช้ภาษาในการเรียนรู้และสื่อสารในชีวิตจริงพบว่า การสอนภาษาแบบเดิมที่ไม่เน้นความสำคัญของประสบการณ์และภาษาที่เด็กใช้ในชีวิตจริง ทำให้เด็กไม่ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ภาษา และใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายเท่าที่ควร (ภรณ์ คุรุรัตน์ และคณะ, 2542 อ้างถึงใน กัญญา ศิลปะกิจยาน 2560)

จากที่กล่าวมาการเล่านิทานพื้นบ้านเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้ทางภาษา โดยเฉพาะด้านการฟังและการพูด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กับเด็ก ซึ่งผู้วิจัยเชื่อว่าวิธีการดังกล่าวจะส่งผลต่อความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย เพื่อให้เด็กมีความเข้าใจความหมายของคำ การปฏิบัติตามคำสั่ง การบอกชื่อสิ่งต่างๆการเล่าเรื่อง ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับ ครู พ่อแม่ ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้เลือกใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 2 ห้องเรียน จำนวน 32 คน โรงเรียนบ้านโนนสังข์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 16 คน โรงเรียนบ้านโนนสังข์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยมีขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรต้น (independent variable) ได้แก่ การจัดประสบการณ์เล่านิทานด้วยนิทานพื้นบ้าน

ตัวแปรตาม (dependent variable) ได้แก่ 1) สนทนาโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องราว นิทานได้ 2) ฟังนิทานเข้าใจแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวได้ 3) แสดงความรู้สึกต่อนิทานได้อย่างสร้างสรรค์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.1 แผนการจัดประสบการณ์การด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดการพูดของเด็กปฐมวัย จำนวน 20 แผน แผนละ 1 ครั้งต่อวัน ครั้งละ 40 นาที

3.2 แบบประเมินทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยด้วยนิทานพื้นบ้าน เป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการฟังและการพูด

3.3 นิทานพื้นบ้าน 20 เรื่อง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง มาตรวจสอบความสมบูรณ์และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีทางสถิติ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้จะใช้สถิติเชิงบรรยายเป็นหลักในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์และเสนอค่าสถิติเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยนิทานพื้นบ้าน

4.2 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปผู้ให้ข้อมูลวิเคราะห์ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.3 วิเคราะห์แบบสอบถามผลการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน (SD.) เป็นรายข้อรายด้านและโดยรวมทั้งฉบับเพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการก่อนและหลังการจัดกิจกรรม ผลการศึกษาการเปรียบเทียบพัฒนาการความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยนิทานพื้นบ้าน โดยการทดสอบสมมติฐาน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมใช้ค่าสถิติที่ t-test (Dependent Sample) ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 พัฒนาการความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยนิทานพื้นบ้าน

พัฒนาการความสามารถในการฟังและการพูด ของเด็กปฐมวัย	ก่อนการจัดกิจกรรม		หลังการจัดกิจกรรม	
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D
ด้านสนทนาโต้ตอบเรื่องราวในนิทานได้	3.43	0.73	5.56	0.72
ด้านฟังนิทานเข้าใจแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวได้	3.25	0.68	5.25	0.68
ด้านแสดงความรู้สึกต่อนิทานได้อย่างสร้างสรรค์	3.62	1.02	5.62	0.71
รวม	3.43	0.81	5.48	0.71

จากตาราง 1 พบว่าพัฒนาการความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยนิทานพื้นบ้าน ภาพรวมก่อนการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับกลาง และหลังการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

1) ด้านสนทนาโต้ตอบเรื่องราวในนิทานได้ ก่อนการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับกลางและหลังการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับสูง

2) ด้านฟังนิทานเข้าใจแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวได้ ก่อนการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับกลางและหลังการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับสูง

3) ด้านแสดงความรู้สึกต่อนิทานได้อย่างสร้างสรรค์ ก่อนการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับกลางและหลังการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับสูง

สรุปได้ว่า พัฒนาการความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ด้านสนทนาโต้ตอบเรื่องราวในนิทานได้ ด้านฟังนิทานเข้าใจแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวได้

และด้านฟังนิทานเข้าใจแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวได้หลังจากจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมด้วยนิทานพื้นบ้านทุกด้าน

2. เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยนิทานพื้นบ้าน ดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมด้วยนิทานพื้นบ้าน

พัฒนาการความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย	ก่อนการจัดกิจกรรม		หลังการจัดกิจกรรม		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
ด้านสนทนาโต้ตอบเรื่องราวในนิทานได้	3.43	0.73	5.56	0.72	17.00**	0.00
ด้านฟังนิทานเข้าใจแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวได้	3.25	0.68	5.25	0.68	10.95**	0.00
ด้านแสดงความรู้สึกต่อนิทานได้อย่างสร้างสรรค์76	3.62	1.02	5.62	0.71	10.95**	0.00
รวม	3.43	0.81	5.48	0.71	30.39**	0.00

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่าหลังการจัดกิจกรรมด้วยนิทานพื้นบ้านเด็กปฐมวัยมีพัฒนาการการฟังและการพูดโดยรวมและรายด้านสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้าน มีความสามารถด้านการฟังและการพูดโดยรวมสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้าน มีความสามารถด้านการฟังและการพูด โดยรวมสูงขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นการจัดประสบการณ์ตรง ที่เปิดโอกาสให้ เด็กแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางภาษา เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระในสภาพการณ์ที่เป็นจริง จากการได้ฟังนิทานพื้นบ้าน ทำให้เข้าใจความหมายของคำและยังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอีกด้วย จากการได้ฟังการสนทนาพูดคุย ฟังเพลง ฟังการเล่านิทานจากเพื่อน เป็นการเพิ่มเติมประสบการณ์การเรียนรู้ทาง

ภาษาให้กับเด็กซึ่งสอดคล้องกับกุสลา ตันติผลาชีวะ (2551:146) ได้กล่าวว่า การฟังของเด็กเป็นการรับรู้เรื่องราวด้วยประสาทสัมผัสทางหูที่เด็กสะสมและนำไปสร้างเสริมพัฒนาการทางภาษามากกว่าการใช้เพื่อพัฒนาปัญญา เด็กจะเก็บคำพูด จังหวะ เรื่องราวจากสิ่งที่ฟังมาสานต่อเป็นคำศัพท์เป็นประโยคที่ถ่ายทอดไปสู่การพูด ถ้าเรื่องราวที่เด็กได้ ฟังมีความชัดเจนง่ายต่อการเข้าใจเด็กจะได้คำศัพท์และมีความสามารถเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเด็ก ที่ได้รับการจัดการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูด เมื่อเปรียบเทียบกับแล้วพบว่า หลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อน ดังนั้นการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูด ถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและเหมาะสมที่จะนำไปจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการฟังและการพูดสูงขึ้นได้จริง ฉะนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญช่วยในการกระตุ้น คอยชี้แนะ ชมเชยให้เด็กได้แสดงออกอย่างอิสระในด้านการฟังและการพูด โดยจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ตามความสนใจของเด็ก จะช่วยส่งผลให้การเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ สิริมา ภิญโญ อนันตพงษ์ (2550 : อ้างถึงใน Bruner. 1960 : 60) ที่กล่าวมา การส่งเสริมและการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของเด็กเป็นสิ่งจำเป็นในการเป็นแรงเสริมให้เกิดการเรียนรู้สำหรับเด็ก เนื่องจากเด็กเริ่มเรียนรู้ภาษา จากการฟังแล้วเลียนแบบเสียงมาเป็นภาษาพูดจะเห็นได้ว่า การฟังและการพูดเป็นทักษะทางภาษา ที่มีความสำคัญถ้าเด็กได้รับการฝึกฝนและการแนะนำอย่างถูกต้องเหมาะสม เด็กจะมีความสามารถด้านการฟังและการพูดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เด็กปฐมวัยหลังได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้าน มีความสามารถด้านการฟังและการพูดรายด้านสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า เด็กปฐมวัยหลัง ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูด ดังนี้

2.1 ความสามารถด้านการฟังในด้านการปฏิบัติตามคำสั่ง ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้าน ปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถด้านการ ปฏิบัติตามคำสั่งสูงกว่าก่อนการทดลอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะการให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนและครู มีการติดต่อสื่อสารที่เกิดจากการฟัง การให้เด็กได้ปฏิบัติตามข้อตกลงร่วมกันในการทำกิจกรรม เช่น การแสดงท่าทางประกอบเพลง ฟังและพูดนิทาน คิดหาคำตอบติดภาพคำตอบ ฟังการเล่า เรื่องเกี่ยวกับคำตอบในนิทานจากเพื่อน ซึ่งจากการที่เด็กได้ฟังและปฏิบัติตามต่อเนื่องเป็น เวลา 4 สัปดาห์จะช่วยส่งผลในด้านการฟังทำให้เด็กฟังคำสั่งได้เข้าใจสามารถปฏิบัติตามได้ถูกต้อง

2.2 ความสามารถด้านการพูดในด้านการบอกชื่อสิ่งต่างๆก่อนและหลังการจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านปรากฏว่าหลังการทดลองเด็กมีความสามารถ

ด้านการบอก ชื่อสิ่งต่างๆสูงกว่าก่อนการทดลอง ที่เป็นเช่นนี้เพราะการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้าน เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กพูดแสดงออกอย่างอิสระ จากคำตอบคำถามในนิทานพื้นบ้าน การพูดตอบจากภาพคำตอบที่เห็นได้การร่วมแสดงความคิดเห็น พูดคุยซักถาม ได้ต่อบันระหว่างเพื่อน ซึ่งการที่เด็กได้ฝึกพูดบ่อยๆช่วยส่งเสริมให้เด็กกล้าพูด กล้าแสดงออกต่อไป ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผลการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ในช่วงแรกพบว่าการจัดกิจกรรมด้วยนิทานพื้นบ้านนั้นเด็กส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นชินกับคำศัพท์พื้นบ้าน ทำให้เด็กมีความสับสนในความหมายของคำนั้นๆครูได้แนะนำการใช้คำศัพท์พื้นบ้านในนิทานโดยใช้กิจกรรมการพูด ฟัง ในกลุ่มเพื่อน เมื่อปฏิบัติจนคุ้นเคยแล้ว เด็กๆสามารถเรียนรู้การฟังและพูดได้ครบทุกด้านในแผนที่ 5 เป็นต้นไป เด็กๆจะต้องระดมความคิดเพื่อสร้างสรรค์การพูดและฟังนิทานพื้นบ้านเพื่อการสนทนาโต้ตอบระหว่างนักเรียนกับเพื่อนและนักเรียนกับคุณครูซึ่งจะทำให้เด็กๆ เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง จากผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าเด็กอายุ 5-6 ปี โรงเรียนบ้านโนนสังข์ อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้รับการจัดการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูด เมื่อเปรียบเทียบกับแล้วพบว่า หลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อน ดังนั้นการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูด ถือเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญและเหมาะสมที่จะนำไปจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการฟังและการพูดสูงขึ้นได้จริง การจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์ด้วยนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการพูด เป็นกิจกรรมที่เด็กได้เรียนรู้ การสนทนาโต้ตอบเรื่องราวในนิทาน การฟังนิทานเข้าใจแล้วนำมาถ่ายทอดเป็นเรื่องราวและแสดงความรู้สึกต่อนิทานได้อย่างสร้างสรรค์ ช่วยให้เด็กผ่อนคลายความเครียดทางอารมณ์อย่างอิสระ ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ฝึกการทำงานด้วยตนเอง และเป็นกลุ่มผ่านกระบวนการฟังและพูด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ.2560*. กรุงเทพฯ.กรมอนามัย.
- กัญญา ศิลปะกิจยาน. (2560). *การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านภาษา ใน
ประมวลสาระชุดการจัดการศึกษาและหลักสูตรสำหรับเด็กปฐมวัย*. นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ :
เบรน-เบส บุกส์.
- วรรณภา หารชุมพล. (2530) *การฟังเข้าใจภาษาของเด็กไทย อายุระหว่าง 5 ปี ถึง 6 ปี 11
เดือน ในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์. (2538). *แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา : แนวคิดสู่ปฏิบัติ*
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ดวงกมล.
- _____. (2550). *หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต การศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540). *แบบสังเกตพัฒนาการเด็กวัยแรก
เกิด-6 ปี*. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา. (2552). *สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา*, กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- อภิรดี ไชยกาล. (2560). *การจัดประสบการณ์ทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัย*, ศรีสะเกษ :
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

